

Til:

DVSs Medlemmer

MEDDELELSE NR. 98 - 6

1. Vejplanlægningen i efterkrigstiden

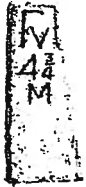
DVSs arrangementer her i efteråret '98 kommer i hurtig rækkefølge. **Onsdag den 21. oktober** afholdes som omtalt i sidste meddelelse et debatmøde i **Ingeniørhuset, Kalvebod Brygge 31-33, København K** med titlen **Vejplanlægningen i efterkrigstiden**. Mødet afholdes i samarbejde med Vej- og Byplanforeningen. Efter et indlæg fra *senioringeniør Egil Lundebrekke, Vegdirektoratet, Norge* med ovennævnte titel er der lagt op til en debat, hvor *adm.dir. Karl-Otto Sicking, SVEDAB, Malmö*, og *stadsingeniør Jens Rørbech, Københavns Kommune* deltager.

Husk tilmelding til IDA på tlf. 33 18 48 48, lok. 2055.

2. Militær vej- og brotjeneste gennem tiderne

DVSs næste arrangement følger allerede ugen efter, nemlig **onsdag den 28. oktober 1998 kl. 16.00** i **Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13, København K**. Foredraget har titlen **Militær vej- og brotjeneste gennem tiderne** og foredragsholderen er *major Morten Holmstrup, Ingeniørregimentet*, som for øjeblikket er tjenestegørende ved Hærens Ingeniør- og ABC-skole.

Morten Holmstrup fortæller, at foredraget tager udgangspunkt i de historiske bånd, der eksisterer mellem ingeniørtropperne og den moderne civile vejteneste i Danmark. Herunder vil han give en historisk redegørelse af udviklingen af vejtenesten frem til oprettelsen af Vejdirektoratet i 1949. Herefter vil foredraget især omhandle den militære vej- og brotjeneste i nyere tid, herunder en gennemgang af de metoder og det

organisatoriske materiel samt mulige nyanskaffelser, som ingeniørtropperne for øjeblikket påregner at skulle anvende til gennemførelse af vej- og brotjeneste i en krigssituation. Morten Holmstrup vil videre komme med nogle betragtninger om behovet for samarbejdet mellem det militære forsvar og det øvrige totalforsvars opgaver inden for vej- og brotjeneste i tilfælde af krig. Der vil også blive redegjort for nogle tanker om de krav, der må stilles til totalforsvarets evne til at løse opgaver inden for vej- og brotjeneste i fremtiden.

Afslutningsvis vil major Holmstrup redegøre for de opgaver inden for vej- og brotjenesten, som danske enheder konfronteres med i fredsstøttende operationer.

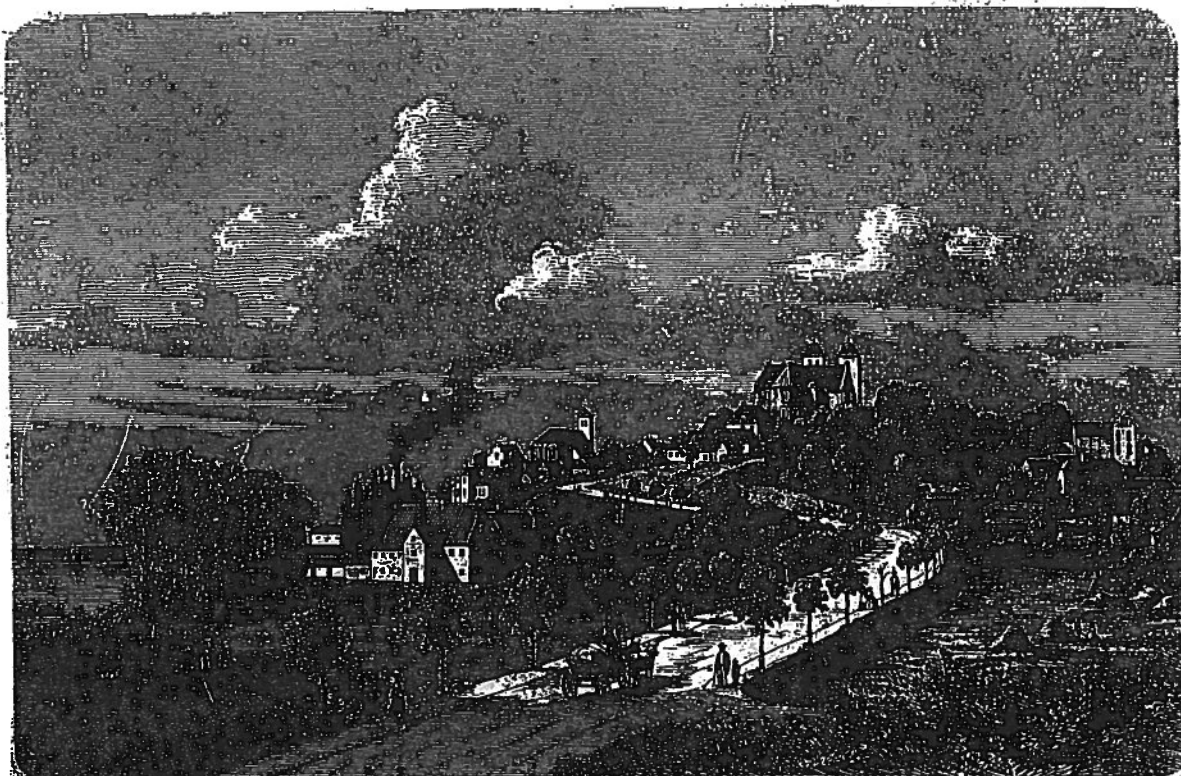
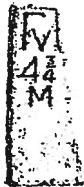
Tilmelding til foredraget til Cathrine Brandt, Vejdirektoratet, på tlf. 3341 3011.

3. Hundredårsprojektet - Det danske hovedlandevejsnet 1761-1867

Tirsdag den 17. november vil DVS's historiker, *ph.d. Steffen Elmer Jørgensen*, berette om **Hundredårsprojektet - Anlægget af det danske hovedlandevejsnet 1761-1867**. Steffen Elmer Jørgensen vil dog ikke alene fortælle om dette store anlægsprojekt, hvor der blev etableret et dengang moderne overordnet vejnet i Danmark, men også om, hvad der skete i tiden efter 1867, hvor amterne overtog bestyrelsen af de overordnede veje, frem til 1910 - til bilernes fremkomst. Foredraget finder sted i **Ingeniørhuset, Kalvebod Brygge 31-33, København K** og arrangeres i samarbejde med HITEK (Selskabet for Historisk Teknologi).

Steffen Elmer Jørgensen fortæller om sit foredrag:

I 1761 satte Christian V sin underskrift på en kongelig befaling, der besluttede, "at saavel til Agerdyrknings, Handelens og den indre Samfærdsels Fremme, som til Beqvemmelighed for de Reisende, at lade anlægge nye Hovedveie i alle Landets Provinser". For at løse opgaven at rejse et hovedlandevejsnet fra grunden af valgte man at indkalde know-how fra tidens mest avancerede vejkorps, det franske Corps des ponts et chaussées. Overingeniør Jean Marmillod og to yngre kolleger forestod under mange fortrædeligheder fra 1764 anlægget af Fredensborg- og Roskildevejene. Der dannede sig hurtigt en arbejdsdeling med en civil administration og planlægning, en militær anlægsafdeling med ingeniørofficerer og soldater og en amtslig vedligeholdelse. Amterne forestod også udskrivningen af vejhoveri.

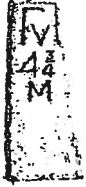
„Dania“ Nr. 86.

Viborg.

1ste Aargang.

Efter Marmillod havde opsagt sit virke i Danmark, styrede Generalvejkommisionens magtfulde medlemmer fra 1778 til 1808 hovedvejsanlæggene på Sjælland og Fyn. Den skabte ved reformatoren C.D.Reventlows store indsats den eminente **Vejforordning af 1793**, der gav så gode normer for vejarbejdet, at det gav et solidt arbejdsgrundlag helt frem til 1861, hvor anlægsarbejderne sluttede, ja, endda helt ind i dette århundrede. Kriser og en langsom arbejdsgang i Jylland gjorde projektet til et veritabelt hundredårsprojekt, men vejfolkene holdt ud.

I 1867 blev hovedlandevejsnettet ved en ny vejlov nedklassificeret til landevejsnet og overdraget til amtsrådenes bestyrelse. Regering og Rigsdag mente, at jernbanerne snart ville erobre al fjerntrafik. Denne decentralisering har betydet overordentligt meget for det danske vejvæsens udvikling frem til idag. Den indvarslede den løbende modsætning mellem regionale og statslige vejbestyrelsesinteresser, som har præget dette århundrede. Det forklarer måske også, hvorfor Danmark har en så beskedne andel statsveje i forhold til andre lande.

Dansk
Vejhistorisk
Selskab

4

Mødet i Ingeniørhuset er gratis (efter IDA's regler), men tilmelding er nødvendig på tlf. 33 18 48 48, lokal 2055 senest 10. november.

4. Bøger til salg

Bogen **Om veje og vejadministration i Holbæk Amt indtil 1942 af tidl. amtsvejinspektør i Holbæk amt, Knud P. Danø**, omtalt i sidste meddelelse, er fortsat til salg og kan indtil 31. december 1998 købes for 42,00 kr pr.stk (incl. porto og forsendelsesomkostninger) hos HISTORISK SAMFUND FOR HOLBÆK AMT, Dragsholm Bibliotek, Storegade 16, 4550 Asnæs. Girokonto 9 05 26 07.

Braut 1 - Nordiske Vejhistoriske Studier, som blev udgivet af DVS og Vejdirektoratet i forbindelse med 200 års jubilæet for den første samlede danske vejlov, *Vejforordningen af 1793*, er stadig til salg for 150 kr (incl. porto og forsendelse) hos undertegnede.

Med venlig hilsen

Carl Johan Hansen
Sekretær i DVS
c/o **Vejdirektoratet**
Postboks 1569
1020 København K
Telf. 3393 3338